

LINKÖPINGS UNIVERSITET
Höstterminen 2020
Speciallärarprogrammet 948A01 och 948AL1
Specialpedagogprogrammet 941A08

Kurs 1: Specialpedagogik – kunskapsområde och forskningsfält, 1-15 hp

Obligatorisk litteratur

von Ahlefeldt Nisser, Desiree (2014). Specialpedagogers och speciallärares olika roller och uppdrag. Skilda föreställningar möts och möter en pedagogisk praktik. *Nordic Studies in Education*, 34, 246-264.

Berg, Gunnar (2011). *Skolledarskap och skolans frirum*. Lund: Studentlitteratur.

Brodin, Jane & Lindstrand, Peg (2010). *Perspektiv på en skola för alla*. Lund: Studentlitteratur.

Bryman, Alan (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Malmö: Liber ekonomi (främst kap 1, 20, 24, men även som referenslitteratur 5, 6, 17, 22 och 23)

Börjesson, Mats & Palmblad, Eva (red.) (2003). *Problembarnets århundrade. Normalitet, expertis och visionen om framsteg*, Lund: Studentlitteratur (kap 1, 2, 3, 4)

* Canino, Glorisa & Alegría, Margarita (2008). Psychiatric diagnosis – is it universal or relative to culture? *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, Vol. 49, No.3, pp. 237-250.

Emanuelsson, Ingemar (2003). En skola för alla. Om specialpedagogik. I Staffan Selander (red.) *Kobran, nallen och majjen. Tradition och förnyelse i svensk skola och skolforskning*, Myndigheten för skolutveckling, s 291-30.

<http://hundochkatter.se/special/Kurslitteratur/Kobrannallenomajjen03.pdf>

** Eriksson Gustavsson, Anna-Lena, Göransson, Kerstin & Nilholm, Claes (red.) (2011). *Specialpedagogisk verksamhet i grundskolan*. Lund: Studentlitteratur.

Erdis, Mare (2011). *Juridik för pedagoger*. Lund: Studentlitteratur.

Examensordning SFS 1993:100, Bilaga 2. Speciallärarexamen, www.regeringen.se (delas ut)

Examensordning SFS 1993:100, Bilaga 2. Specialpedagogexamen, www.regeringen.se (delas ut)

* Florian, Lani (2019). On the necessary co-existence of special and inclusive education. *International Journal of Inclusive Education*, 23:7-8, 691-704.

Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning (2007). Vetenskapsrådet, <http://www.codex.vr.se/texts/HSFR.pdf>

*Granlund, Mats & Lillvist, Anne (2015). Factors influencing participation by preschool children with mild intellectual disabilities in Sweden: with or without diagnosis. *Research and Practice in Intellectual and Developmental Disabilities*, 2:2, s 16-135.

* Grosche, Michael & Volpe, Robert J. (2013). Response-to-intervention (RTI) as a model to facilitate inclusion for students with learning and behaviour problems. *European Journal of Special Needs Education*, 28:3, 254-269.

Göransson, Kerstin, Lindqvist, Gunilla, Klang, Nina, Magnusson, Gunnlaugur & Nilholm, Claes (2015). *Speciella yrken? Specialpedagogers och speciallärares arbete och utbildning. En enkätstudie*. Forskningsrapport. Karlstad University Studies 2015:13. Karlstad universitet. <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:784444/FULLTEXT01.pdf>

* Göransson, Kerstin, Malmqvist, Johan & Nilholm, Claes (2013). Local school ideologies and inclusion education: the case of Swedish independent schools. *International Journal of Special Needs Education*, Vol. 28, No. 1, pp. 49-63.

* Göransson, Kerstin, Lindqvist, Gunilla, Möllås, Gunvie, Almqvist, Lena & Nilholm, Claes (2017). Ideas about occupational roles and inclusive practices among special needs educators and support teachers in Sweden. *Educational Review*, 69(4), 490-505.

Haug, Peder (1998). *Pedagogiskt dilemma: specialundervisning*. Stockholm: Statens skolverk. Tillgänglig på Internet: <http://hundochkatter.se/special/Pedagogisktdilemmaspecundervisning.pdf>

* Haug, Peder (2017). Understanding inclusive education: ideals and reality. *Scandinavian Journal of Disability Research*. Vol. 19, No. 3, pp. 2016-217.

* Isaksson, Joakim & Lindqvist, Rafael (2015). What is the meaning of special education? Problem representations in Swedish policy documents: late 1970s-2014. *European Journal of Special Needs Education*, 30:1, 122-137.

Irisdotter, Sara (red.) (2018). *Läraren och yrkesetiken: principer, värden och förhållningssätt i förskolans och skolans vardag*. Lund: Studentlitteratur

* Lindqvist, Gunilla & Nilholm, Claes (2013). Making schools inclusive? Educational leaders' views on how to work with children in need of special support. *International Journal of Inclusive education*, Vol. 17, No. 1, pp. 95-110.

Lutz, Kristian (2013). *Specialpedagogiska aspekter på förskola och skola. Möte med det som inte anses LAGOM*. Stockholm: LIBER AB.

Läroplan för förskolan, Lpfö 18 (2018) Stockholm: Utbildningsdepartementet, www.skolverket.se

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, Lgr 11 (2011). Stockholm: Utbildningsdepartementet, www.skolverket.se

Läroplan för grundsärskolan, Lgr 11 (2011). Stockholm: Utbildningsdepartementet, www.skolverket.se

Läroplan för specialskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, Lgr 11 (2011). Stockholm: Utbildningsdepartementet, www.skolverket.se

Läroplan för gymnasiesärskolan (2013). Stockholm: Utbildningsdepartementet www.skolverket.se

Läroplan, examensmål och gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskola (2011). (valda delar)

Nilholm, Claes (2018). *En inkluderande skola - möjligheter, hinder och dilemman*. Studentlitteratur AB.

Nilholm, Claes (2020). *Perspektiv på specialpedagogik*. Lund: Studentlitteratur.

Olsson, Ingrid (1999). *Att leva som lytt. Handikappades levnadsvillkor i 1800-talets Linköping*. Linköping Studies in Arts and Science. (delas ut)

Persson, Bengt (2019). *Elevers olikheter och specialpedagogisk kunskap*. Stockholm: Liber.

Persson, Bengt & Persson, Elisabeth (2012). *Inkludering och måluppfyllelse – att nå framgång med alla elever*. Stockholm: Liber.

** Sandberg, Anette (red.) (2015). *Med sikte på förskolan: barn i behov av stöd*. Lund: Studentlitteratur.

* Sandberg, Anette, Lillvist, Anne, Eriksson, Lilly, Björck-Åkesson & Granlund, Mats (2010). "Special support" in Preschools in Sweden: Preeschool staff's definition of the construct. *International journal of Disability, Development and Education*, Vol. 57, No. 1, pp 43-57.

Skollag 2010:800. www.riksdagen.se

** Skolinspektionen (2017). *Förskolans arbete med barn i behov av särskilt stöd*.

Skolverket (2014). *Arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram*. Skolverkets allmänna råd med kommentarer.

Speciallärarprogrammet och Specialpedagogprogrammet vid Linköpings universitet (2008). *Råd angående att skriva kursuppgifter, examinationsuppgifter och rapporter*. (delas ut)

** Swärd, Ann-Katrin & Florin, Katarina (2014). *Särskolans verksamhet: uppdrag, pedagogik och bemötande*. Lund: Studentlitteratur.

* valbara referenser

** valbara referenser mot verksamhetsområden v 49 (de *historiska* delarna i Eriksson Gustavsson läses av alla i kursens inledande veckor)

Därutöver tillkommer internationella överenskommelser (till exempel FN:s barnkonvention och Salamancadeklarationen), kommunala och lokala styrdokument för obligatoriska och frivilliga skolformer och aktuella kursplaner i tillämpliga delar samt aktuella vetenskapliga artiklar. För att få en inblick i aktuell specialpedagogisk forskning och debatt rekommenderas Claes Nilholms blogg. Dessutom läses en valfri skönlitterär bok, som i vid mening gestaltar specialpedagogisk problematik.